

*Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af udlånslofterne* [af Glistrup (FP) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 28. Fremsat 19/10 78).

Forslaget sattes til forhandling.

### *Forhandling*

**Økonomiministeren** (Anders Andersen):

Indledningsvis vil jeg gerne sige, at det er regeringens opfattelse, at man ikke uden videre kan afskaffe lofterne over pengeinstitutternes og realkreditinstitutternes udlånsvirksomhed. Der er ikke noget overraskende i, at der kan rettes en række indvendinger mod disse lofter som sådan; det vil gælde næsten ethvert indgreb, man foretager i den økonomiske politik. Det afgørende er imidlertid, at man ikke kan se udlånslofterne som et isoleret fænomen; de må ses i sammenhæng med den øvrige økonomiske politik, herunder især penge- og valutapolitikken, og de økonomiske problemer, vi står over for. I en situation, hvor der trods en vis forbedring stadig er et stort underskud på betalingsbalancens løbende poster, vil det efter regeringens opfattelse ikke være forsvarligt at ophæve disse begrænsninger i pengeinstitutternes og realkreditinstitutternes udlånsvirksomhed.

Trods den til stadighed meget høje udnyttelsesgrad af udlånsloftet for pengeinstitutterne tror jeg ikke, at udlånsloftet behøver at hæmme en dækning af erhvervenes finansieringsbehov. Udviklingen i de senere år har vist, at pengeinstitutterne inden for de eksisterende begrænsninger har set sig i stand til at udvide långivningen til ikke-erhvervs-mæssige låntagere meget betydeligt, selv om det til stadighed har været fremhævet, at erhvervenes finansiering har fortrinsret. Efter mit indtryk har der da også kun yderst sjældent kunnet påvises finansieringsproblemer, som ikke har kunnet forklares ved vurdering af kreditværdighed.

Erhvervenes interesse i og behov for at låne i pengeinstitutterne er blevet begrænset af den meget frie adgang til at optage lån til en lavere rente i udlandet. Desuden må man for byerhvervene desværre konstatere, at investeringstøtten begrænses af de ret trykkede afsætningsforhold inden for mange brancher.

For realkreditens vedkommende er der i oktober indgået en aftale mellem Nationalbanken og realkreditrådet, hvorefter begrænsningen i realkreditinstitutternes udlån med sikkerhed i erhvervsbygninger ophæves; realkreditinstitutterne vil dog fortsat udvise den yderste tilbageholdenhed ved ydelse af egentlige tillægslån i erhvervsjendomme. Byrden ved de resterende begrænsninger på realkreditområdet ligger på den dyreste del af parcelhusbyggeriet samt på de rene tillægslån og på lån ydet i forbindelse med ejerskifter for beboelsesejendomme.

I bemærkningerne til forslaget siges, at det forhold, at Danmarks valutareserver er rekordstore, gør det ekstra let og ubetænkeligt at afskaffe udlånslofterne. Ser man på realiteterne, stiller sagen sig noget anderledes. Ved udgangen af oktober i år var de samlede valutareserver, Danmarks internationale likviditet, på knap 17 mia kr. Heroverfor står, at den private sektors gæld brutto på samme tidspunkt kan anslås til knap 60 mia kr., hvoraf ca. 25 mia kr. er kortfristet gæld. Vore valutareserver er nok store i forhold til for et par år siden, men de rækker ikke så forfærdelig langt, hvis vi ikke passer på, og gør vi ikke det, begrænser vi hurtigt vort råderum i den økonomiske politik helt urimeligt.

I det omfang udviklingen muliggør og nødvendiggør det, har regeringen gennemført lempelser og justeringer på udlånsbegrænsningerne. Jeg kan således nævne, at mens pengeinstitutternes samlede udlånstilsagn, da udlånsloftet blev indført i februar 1970, lå på ca. 54 mia kr., er det ved udgangen af oktober 1978 steget til ca. 113 mia kr. Det svarer til en stigning på næsten 110 pct. eller mere end dobbelt så meget som de 49 pct., der er anført i bemærkningerne til det fremsatte forslag.

Jeg har forgæves ledt efter alternative løsningsmuligheder i det forslag, vi her behandler. Vi er efter regeringens opfattelse her på et område, hvor man ikke blot kan fjerne, man må sætte noget andet i stedet; før vi ved, hvad man fra fremskridtspartiets side vil sætte i stedet, må vi sige fra over for forslaget, og vi kan ikke medvirke til forslagets vedtagelse.

**Poul Nielson (S):**